

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmma Diana

Diana, Antonino

Coloniae Agrippinae, 1656

Beneficium

urn:nbn:de:hbz:466:1-40647

& tenet Trullench. in Decalog. tom. 2. lib. 7. cap. 18. dub. 5. num. 7. Ratio est, quia Beneficarii sunt Domini bonorum perceptorum ex beneficio. part. 2. o. tract. 15. resol. 10.

Vide, verb. Beneficium, Clericus, Hor & Canonica.

BENEFICIUM.

1. Beneficium est jus percipiendi fructus ex bonis Deo dicatis, Clerico propter divinum officium competens. Quot sint beneficium species, qui possit illud conferre, an, & quando liceat habere plura, vide apud Toletum. instrument. 5. cap. 76. & alios. †

2. Solum adverte circa species beneficium, quod in dubio, an aliquod beneficium sit simplex, an verò curam, censeferi debet simplex; quia multæ conditiones requiruntur, ut beneficium sit curatum, quæ proinde non præsumuntur, nisi probentur. Ita, Gutierrez allegat. 8. numer. 5. part. 4. tractat. 3. resolutio. 74. Quoad collationem autem beneficium.

3. Statuit Tridentinum sess. 24. cap. 18. Et Episcopus in Synodo sex examinatores eligat, qui Synodo satisfaciât, & ab ea probentur. Cum verò contigerit, Ecclesiam parochialem vacare, cum tribus ex dictis examinadoribus unum eligat ex concurrentibus, vel præsentatis, &c. † Declaravit autem Sacra Congregatio Interpretum, hujusmodi examinatores necessariò eligendos esse Magistros, seu Doctores, aut Licentiatos in Theologia, aut iure Canonico, si extant, alioquin alios Clericos, qui videantur magis idonei, part. 3. tract. 5. resol. 64. §. Notandum.

4. Debet autem Synodus quotannis celebrari, & in ea examinatores deputari: si verò non celebretur, semel deputati munus suum exercere debent, donec nova Synodus celebretur. Ita Leo part. 2. cap. 3. num. 25. Si autem elapso anno, aliquis examinatorum intereat, officium omnium expirat. Vide Barbofam

de potestat. Episcop. art. 3. allegat. 60 nu. 48. ibidem. §. Nota etiam.

5. Quod si tempore, quo fieri debet provisio, examinatores synodales non adsint, ait Homobonus part. 1. tract. 2. c. 3. quasi. 30. in fine: Possit Episcopum alios examinatores deputare absque Synodi celebratione. Nam disceptatio Tridentina cum in hoc casu præcisè adimpleri non possit, cessare debet. Et adducit duas decisiones Rotæ Romanæ. Sed, si examinatores mortui, vel absentes reperiantur elapso anno à synodi celebratione; probabilior est contraria sententia Lotherii de re beneficiaria, tom. 1. lib. 2. quæstion. 31. num. 71. Nam cum singulis annis teneatur Episcopus synodum celebrare, succedente vacatione, debet statim synodum indicere, & in prima sessione examinatores deputare, alias ei imputabitur, quod non adimplevit formam Tridentini. Et idem ait Venerus lib. 3. cap. 25. num. 12. beneficium sic collatum posse ab alio impetrari, quia ex decreto Tridentini, & ex Bulla Pii V. in Bullario 32. provisio ad Sedem Apostolicam devolvitur. Ad decisiones Rotæ responderit Lotherius, eas procedere, quando hic casus contingeret infra annum à celebratione synodi; nam Episcopus nullo jure tenetur congregare Concilium sæpius, quàm singulis annis. Observet autem in tali casu formam Decreti Clement. VIII. quam affert Massobrius, prax. hab. concur. requis. 12. dub. 3. num. 2. Ibid. post initium.

6. Si Episcopus in concursu beneficium adhiberet, unà cum tribus examinadoribus synodalibus alios non synodales ad majorem cautelam; collatio esset nulla, & sic declaratum fuit à Sacra Congregatione, & à Sacra Rota Romana decilum apud Massobrium prax. hab. concur. requis. 13. dub. 1. num. 2. quem vide. Contrarium tamen docet Homobonus, part. 1. tract. 2. cap. 3. quasi. 30. part. 3. tract. 5. resolut. 65.

7. Examinatores verò tenentur, non solum indicare dignos, sed inter illos etiam digniorem, secundum Medinam summ. cap. 14. §. 32. reg. 4. & alios: non obstant-

Nisi post annum synodus non celebrata aliquis illorum intereat. Quo casu, si contingat concursus, non possit Episcopus alios examinatores deputare sine nova synodo.

Sicut factum est, si illorum mortui, vel absentia, contingeret infra annum.

Beneficium collatio in valida, si unà cum examinadoribus synodalibus adhibeatur supernumerarius.

Examinatores tenentur Episcopo significare digniorem.

Beneficium quid? Et quotuplex.

In dubio censendum est simplex.

Ab beneficia parochialia Episcopus adhibere debet examinatores.

Qui debent esse Doctores, Theologi, aut iuristi, aut si adfuerint.

Et singulis annis in synodo deputari. Eorum autem officium durat ad novam synodum.

obstante, quod Episcopus id non inquirat, vel etiam scire nolit. Sed contrariam sententiam docent Massobrius *prax. de concurr. regu. 4. dub. 3. num. 2.* & alii, nisi id Episcopus scire vellet, ut suam conscientiam instrueret, & eligeret digniorem, *part. 3. tr. 5. resol. 111.*

Nam hic eligendus ad beneficia

8. An ad beneficia possit eligi dignus prætermisso digniori? Negat Vasquez *de benefico. cap. 2. §. 2. dub. 8. numer. 78.* Nam ex D. Thoma 2. 2. *quest. 63.* hæc est personarum acceptio. *Rebellius de oblig. iustit. part. 1. lib. 2. quest. 4. num. 12.* Et distinguit, & mortale esse, eligere minus dignum ad Cardinalatum, Decanatum, vel Canonicatum, & alia curata vel simplicia magni momenti, ad alia simplicia parvi momenti, esse solum veniale, ex parvitate materia. Aliter distinguit Reginaldus *tom. 2. lib. 30. tractat. 3. cap. 15. numer. 179.* & in beneficiis simplicibus minoris momenti, esse veniale omittit digniorem semel, aut iterum, secus, verò si sæpè. Itaque secus in Reginaldum parvitas materiae desumenda est ex injuria, quæ fit Ecclesiis, quæ in uno, vel alio actu hujusmodi parva est. Valentia apud Turrianum infra, parvam materiam putat esse parvum excessum dignitatis unius ad alterum, qui illo prætermisso eligitur. Sed hoc falsum putat Turrianus *in 2. 2. com. 2. disput. 22. dub. 1. numer. 2.* nam materia præcepti non est excessus dignitatis, sed electio dignioris ad beneficium, quod est materia gravis. Ego verò distinguendum puto cum Navarro *de restitut. lib. 2. cap. 2. numer. 172.* de beneficiis simplicibus, curatis, & in his peccatum mortale esse relinquere digniorem, in illis verò minimè. Prima pars est communis & expressa Innocent. III. *cap. unico de beneficiis*, ac D. Thomæ 2. 2. *quest. 63. artic. 2. ad 3.* Quidquid dicat Fillucius *tom. 3. tractat. 41. cap. 4. num. 181.* hoc procedere tantum in Episcopatibus, & Pedrozza, esse solum veniale, *part. 2. tractat. 15. resol. 20. §.* Sed licet, Excusabit tamen parvitas materiae, quam probabile est pensandam esse, non solum ex parvitate beneficii, quæ

Secundum Turrianum ubi supra raro continget, sed etiam contra ipsum, ex parvo excessu dignitatis in digniore, qui omittitur *part. 5. tractat. 5. resol. 13.* Secunda verò pars probatur, tum, quia Tridentinum id videtur tacite innuere, de beneficiis curata semper dicit conferenda esse dignioribus, & de simplicibus nihil dicit. Tum, quia Summus Pontifex talia beneficia confert dignis absque concursu. Tum, quia hæc non videntur ex natura rei esse bona communia, & decerrantibus, debita, sed Prælati commissa, ut conferantur dignis, qui licet non sint meliores, non tamen otiose, & cum scandalo vivant. Et tandem, si hæc opinio non esset vera, ait Gurtierrez *99. can. lib. 2. cap. 11. num. 12.* omnes Prælates fore in statu damnationis, *part. 2. tract. 15. resol. 38.*

Non quidem simplicia: sed curata.

9. Quodcumque verò beneficium, si conferatur per concursum digno, prætermisso digniore, non solum est peccatum mortale, sed etiam adest onus restitutionis: nam, non solum est peccatum contra justitiam distributivam, sed etiam contra commutativam, ortam ex illo quasi contractu, proveniente expositione edicti. Ita Molina *de primogenit. lib. 2. cap. 2. §. nu. 59. p. 11. tr. 4. res. 35.* contra Garziam *de benefico. part. 7. cap. 16.* oppositum probabiliter docentem. Et Azvedus *conf. 9. p. 30.* ait, talem electionem in foro externo esse nullam, & subreptivam, *part. 4. tract. 4. resol. 210.* Et antea in *part. 3. tract. 5. resol. 110. §.* Notandum.

(Nisi simplicia conferatur per concursum. Et hoc sub onere restitutionis.)

10. Unde examinatores non possunt aliquem ex concurrentibus præmonere de punctis, de quibus eos interrogabunt, nam hæc præmonitio cederet in damnum aliorum. Ita Rodriquez *summ. tom. 1. cap. 54. nu. 1.* Non tamen in aliis examinibus v.g. ad Episcopatum, ad confessionem, &c. si alioqui examinandi sint idonei, sed verēcundi, v.g. &c. Ita Peyrinus *privil. minim. tom. 3. c. 1. in const. Sixti IV. n. 25. p. 5. tr. 14. res. 86.*

Vnde examinatores non possunt aliquem ex concurrentibus præmonere de punctis.

11. Lessius *lib. 2. cap. 34. dub. 14. num. 64.* putat, in collatione liberè facta à Papa vel Rege, præferendum etiam digniorem. Quia hi non sunt domini be-

Probabile est, Papam, & Reges in collationibus liberis

neficiis

non tenetur
preferre di-
gniore.

beneficium, sed æconomi. Quæ opinio, si esset vera magnum pondus haberent Papa, & Reges. Igitur probabilis est sententia Reginaldi tom. 2. lib. 3. cap. 14. num. 197. quod tales satisfaciant suo muneri, si eligant dignos, quamvis digniores prætermittant, part. 2. tractat. 15. resol. 48. 8. Tamen, part. 9. tr. 7. res. 7.

Et laicum
patronum
presentare
posse minus
dignum.

12. Item probabile est, laicū patronum beneficii, qui non sit primus fundator, non teneri præsentare digniorem, etiam quoad beneficia curata. Nam Tridentinum sess. 24. cap. 28. mandat præsentatos à Patrono laico examinandos, & approbandos esse ab examinadoribus synodalibus. Unde cum non præter Patronum, ad præsentandum digniorem, neque nos arctare debemus. Ita Riccius part. 3. decis. 306. num. 4. Contra Vasquez de benef. cap. 2. §. 2. dub. 5. num. 78. Igitur, quod dicunt communitate DD. Eligentem indignum privari potestate eligendi pro illa vice, ex cap. cum in cunctis, §. si de elect. ego puto cū Sanchez opusc. tom. 1. lib. 2. cap. 1. dub. 6. num. 6. contra Padillam in l. cum quidam, ff. de legat. 2. num. 17. non habere locum in Patrono laico; sed tantum in Ecclesiastico,

Qui proinde
debet ab E-
piscopo con-
firmari.

Sic confir-
mare tene-
tur Archi-
episcopus
Panormit.
presentari à
Senatu ad
beneficium
parochiale.

part. 2. tract. 15. res. 37. et part. 4. tractat. 4. resol. 170. Quoniam igitur Tridentinum non irritat præsentationem digni factam à Patrono laico, & illa sit valida etiam in conscientia, tenetur Episcopus illam confirmare, & nollet, posset cogi à superiore. Itaque Archiepiscopus Panormitanus tenetur confirmare præsentationem digni, omisso digniore, factam ab Illustrissimo Senatu hujus Urbis in aliquam Parochiam. Imò, si major pars Senatorum eligeret dignum, & minor pars digniorem, teneretur confirmare dignum, quia dignior se haberet, ac si non esset præsentatus. Ita Sanchez opusc. tom. 1. lib. 2. cap. 1. dub. 6. num. 8. part. 4. tract. 4. resol. 270.

Resignans
beneficium
non tenetur
preferre
digniori.

13. Obligatio eligendi digniorem ad beneficium non se extendit ad resignantem beneficium. Nam hic non est locus concursui, sed pars parti jus suum transfert. Unde collator non peccabit, acquiescendo resignationi factæ minus di-

gno, relicto digniore. Ita contra Vasquez de benef. cap. 2. §. 4. dub. 7. num. 110. Aragonius in 2. 2. quæst. 62. artic. 2. qui testatur de praxi, etiam Summi Pontificis. part. 2. tract. 15. resol. 48.

14. Resignans beneficium ea intentione, ut resignatarius maneat obligatus iterum ut in sui favorem resignet, vel fructus solvat committit Simoniam; modo tamen intentio illa, recipienti beneficium manifestetur, aliter esset. Simonia mentalis, quæ pœnis Ecclesiasticis non subiacet; hæc autem in permutatione non accidit; de accessu, & regressu. Vide §. sed quia, part. 9. tract. 9. resol. 8.

15. Resignans beneficium reservans sibi pensionem sine licentia Papæ, non committit Simoniam confidentialem; sed prohibitam de iure Ecclesiastico, & non subiacet restrictioni, nec pœnis Simoniam, nec est excommunicatus, nec privatus beneficio, nec fructus tenetur restituere. Ibidem tr. 9. resol. 17.

16. Regula triennis circa possessionem beneficiorum debet esse completa moraliter, ita ut ultimus dies satis est si sit incæptus; non ita de Anno Novitiatu, qui integris physicè debet esse modò, una hora deficiente professio est nulla; pro curiositate amice Lector legetotam resolutionem, ibid. tractat. 8. resol. 67. Reliqua de beneficiis, videt Donatio, & Capitulum Sede vacante.

17. Universaliter ergo, potest ad beneficium admitti dignus omisso digniore. Primò, quando excessus dignitatis non est notabilis. Secundò, quando dignus est indigena, dignior vero alienigena. Tertio, quando major pars electorum inclinatur in minus dignum, tunc alii omittere possunt digniorem. Quarto, si alias, ommissis digno, & digniore eligendus foret tertius indignus. Quintò, quando dignus præfesset alteri Ecclesie, & oporteret illum postulare. Sextò, quando dignior esset implicatus negotiis externis, quæ illum à residentia retardarent. Septimò, si dignior non esset expertus, sicut minus dignus. Octavò, quando collator tenetur confirmare electum à Patrono. Nonò, si beneficium, ex pri-

Resignans
animo, quo
resignatarius
solvat
fructus, vel
iterum res-
ignat committit
Simoniam si
illius intentio
ne, aliter est,
set mentalis.

Resignans
beneficium
cum reserva-
tione pen-
sionis absque
licentia Pa-
pa mortalis
ter peccat;
non subiacet
excommuni-
cationi.
Triennium
requisitum
rationaliter intel-
ligitur phy-
sicè in novitia-
tu.

Vide hic
multos casus
in quibus
licet ad be-
neficium ad-
mittere mi-
nus dignum.

ex prima sui institutione per Ecclesiam accepta, conferendum sit alicui ex certa familia, vel oppido. Decimò, si fundator beneficium parochialis presentet minus dignum. Undecimò, quando quis resignat beneficium. Et tandem, Patronus laicus potest presentare minus dignum. Ita Valerus *diff. utriusque fori v. Elect. diff. 2. numer. 1. part. 5. tractat. 5. resolut. 110.*

Potest dignus beneficium acceptare, si praesentatur digniori. An etiam peteret

18. Potest dignus acceptare beneficium, etiam si sibi cerro constet, praetermissum esse digniorem. Ita Turpinus in 2.2. tom. 2. disputat. 22. dub. 3. nu. 3. Qui notat, hoc procedere post electionem: nam antea non potest beneficium petere; peteret enim rem injustam cum peccato electorum & damno tertii. Sed Lessius *lib. 2. cap. 34. dub. 41. num. 70.* docet, minus dignum posse se offerre ad beneficium, non quidem petens illud sibi conferri, sed relinquendo totum iudicio collatorum, *ibid. §. Nota secundò.*

De suasionibus, ac precibus tam digniorem conferendum sibi procerat

19. Sed quid dicendum de eo, qui non vi, & fraude, sed tantum suasionibus, & precibus, remouet collatorem à collatione beneficium in digniorem, cui iam determinaverat conferre; ut sibi vel alteri minus digno conferatur? Teneri ad restitutionem, respondent Vasquez *de benef. cap. 2. §. 3. dub. 19. num. 140.* & Villalobos *tom. 2. tractat. 11. diff. 44. nu. 9.* cum alijs multis, quia lædit iustitiam commutativam. Sed probabilissimè etiam docet Gurtierr. *99. can. lib. 2. cap. 11. num. 47.* non teneri. Quia beneficium non erat verè, & propriè debitum digniori, & sic nullam ipsi procuravit injuriam, *part. 3. tract. 6. resolut. 34.* An verò dignior possit hanc vexationem pretio redimere, quare sub v. *Scandalum, num. 9.*

An ad Capellaniam eligi possit Clericus? Potest, si non est Sacerdos, salu actu, quod ex testatoru verbu colliger.

20. Qui ad beneficium eligitur, aliquot conditiones pro qualitate beneficium habere debet, quas vide apud Toleum, & alios. †

21. Fundans Capellaniam in testamento, si dicat. *Instituatur Capellanus, qui Missas celebret*, institui potest Clericus 14. annorum. Nam, cum non dicat,

ut Missas celebret per se ipsum, potest institui alias capax beneficium simplex, qui Missas celebret per alium. Ita Palaus *tom. 2. tractat. 17. disput. 1. punct. 6. numer. 18.* contra Gurtierr. *2. conf. 1. num. 11.* Si verò dicat: *nullus alius eligatur, nisi, qui actu Sacerdos sit*, tunc institui non potest, nisi, qui sit actu Sacerdos. Sed quid, si solum dicat per verba affirmativa: *Instituatur Capellanus Sacerdos, qui Missas celebret?* Respondet Palaus *ubi supra num. 12.* tunc non posse conferri, nisi actu Sacerdoti. Sed contraria sententia Gratiani, *discept. for. c. 33. num. 1* est probabilis, & in praxi tunc, posse nimirum conferri Clerico, qui habilis sit esse Sacerdos intra annum. Nam huic conferri possunt Canonatus, & similia beneficia habentia adnexum Ordinem Sacerdotalem. Imò Piafecijs addit, talem Clericum cogi non posse ad Presbyteratum, quia potest satisfacere per alium, *p. 2. tr. 14. res. 18. & p. 4. tr. 4. res. 227.*

22. Nota hic, quod si aliqua Capellania sit Sacerdotalis actu, vel aptitudine, hoc non obstante, ait Lara *de Capellan. lib. 2. cap. 5. à num. 28.* posse Episcopum de consensu hæredis semel, vel iterum in tali qualitate dispensare, ut conferatur Clerico 14. annorum. Sed hoc negat Palaus *ubi supra num. 21.* Quia Tridentinum *sess. 24. cap. 5.* prohibet Episcopis, etiam de consensu hæredis, tollere conditiones in fundatione beneficiorum appositas *part. 4. tr. 4. res. 227. §. Et tandem*

Imò Lara putat, etiam Sacerdotalem actu posse semel aut iterum ab Episcopo conferri Clerico minori. Sed cum consensu hæredis,

23. Beneficium non potest conferri Excommunicato, suspensò, vel interdicto. Et quidem, si conferatur excommunicato, collatio est invalida ex *cap. pastoratus, de cler. excommunic.* Quod secundum Avilam *part. 2. cap. 6. disput. 5. dub. 2. conclus. 1.* & DD. communiter verum est etiam in tolerato, imò etiam, si suam excommunicationem ignoret, aut quia oblitus est, se eam incurrisse, aut quia falsò putat, se validè absolutum esse. Quia ignoratia excusat quidem à culpa non tamen habilitat inhabiles. Sed quoad secundum dicendum est cum Fabro *in 4. dist. 25. quest. 1. disput. 4. cap. 4. n. 191.*

Beneficium invalide conferitur excommunicato.

contra duar. apud ipsum ibidem, quod, si quis ignoret ignorantia probabili se esse excommunicatum, collatio beneficii non est irrita. Quoad primum etiam contrarium sentit Hurtado de excommunic. disp. 6. diff. 2. num. 6. Quia ex Extrav. Ad evitanda scandala licitum est collatori, conferre beneficium excommunicato tolerato, ergo collatio illi facta non erit nulla. Quod verò in dicta Extravag. dicitur, quod nullus intenditur ei fieri favor, non obstat, quia in hoc favor non fit illi, sed fidelibus, ut absque scrupulo possint cum illo communicare, *part. 5. tract. 9. resol. 99.*

Non autem
suspensio, &
interdictio.

24. Collatio etiam beneficii facta suspensio, vel interdicto, secundum communioem, & probabiliorem est invalida. Sed contraria Lessii *lib. 2. cap. 34. dub. 22. num. 116.* est etiam probabilis & tuta. Nam Canonibus solum dicitur talem collationem esse irritandam, & ipsum privandum, quæ forma loquendi videtur requirere sententiam iudicis: unde in re dura, & difficili non debet extendi, & dici quod ipso jure sit irrita, *p. 5. tr. 9. res. 100.*

Titulus be-
neficii revali-
datur per
regulam de
triennali,
aut aliam
prescriptionem.

25. Inhabilis ex pœna, vel censura, vel irregularitate ad beneficium obtinendum, & non ex conditione personæ, ut sunt merè laici, si bona fide obtineat à legitimo collatore beneficium triennali pacifica possessione tutus est, & titulus revalidatur excepta inhabilitate ex Simonia scienter contracta, vel ex violenta intrusione, vel quando beneficium esset reservatum, reservatione clausa in jure communi, quia hos solos casus Regula excipit. Ita Thesaurus *in praxi de pœnis p. 1. c. 30. quæst. 3.* quæ quidem intelligenda sunt, ubicumque non sit clausula derogatoria hujus Regulæ. *part. 7. tr. 10. res. 26.*

Pensio verò
non irritat.

26. Adverte tamen, quod pensio non revalidatur per Regulam de triennali, quia Regula loquitur de beneficiis propriè dictis, quæ collatione, presentatione, vel institutione obtinentur, ut Gomez *sup. Reg. de triennali quæst. 4. Ibid. §. Not. 1.*

27. Adverte secundò, quod obligatio
Summa Diana.

restituendi fructus, verbj gratia, beneficiorum, non tollitur vigore Regulæ de triennali; quæ solum revalidat titulum beneficii, non autem juvat ad fructus acquirendos, quando à lege impeditur acquisitio, vel infertur privatio: sed bene tollitur dicta obligatio usucapione triennali, si intervenit continua bona fides eo triennio, scilicet ob ignorantiam invincibilem dictæ pœnæ privationem inferentis (nisi ubi lex derogat possessioni.) Imò tunc, secundum multorum probabilem sententiam, neque eam pœnam privationis incurrit, qui invincibiliter eam ignoravit. Hæc omnia Sanchez *in Decal. lib. 2. c. 5. nu. 11. & 12. Ibid. §. Not. 2.*

Nec ob-
tatio restitu-
di fructus,
quæ tollitur
solum usuc-
apione tri-
ennali, si inter-
venit contin-
ua bona
fides.

28. Posito autem, quòd collatio beneficii facta excommunicato sit invalida, & ipse teneatur illud relinquere, docet Suarez *disp. 13. sect. 1. num. 3.* quòd, si illi bona fide suscepto, servivit, re postea cognita, detinere potest fructus perceptos congruæ sustentationi respondentes, qui ei pro servitio debentur, alios vero teneri restituere, nisi bona fide consumpsisset, aut, ut ait Henriquez *lib. 13. cap. 3. num. 3.* illud beneficium legitime postea obtinisset, quia eo usque vacavit, & fructus beneficii vacantis debentur successori. Sed, ut hoc sit probabile, necesse est, ut ipse interim per se, vel per alium interservierit, aliàs esset melioris conditionis, qui invalidè, quam qui valide beneficium obtinisset, *p. 5. tr. 9. res. 99.* *Notandum est tamen.*

Excommu-
nicatus au-
tè, qui bene-
ficii bona
fide accepit,
& ei servi-
vit, potest
sibi retinere
fructus per-
ceptos, su-
stentationi
congrua re-
spondentes.

29. Quòd dictum est de beneficiis, quòd eorum collatio facta excommunicato sit invalida, dicendum quoque est cum Villalobos, *roma. tract. 19. diff. 9. num. 3.* de pensionibus quæ dantur titulo spirituali, & sunt beneficia Ecclesiastica. Minimè verò de aliis, quæ dantur titulo sæculari, quia hæc non sunt beneficia, & jura loquuntur solum de beneficiis. Ita Turrianus *lib. 2. disp. 16. dub. 1.* adversus Villalobos, *ubi supra.* Imò Præpositus *in 3. par. quæst. 2. dub. 22. num. 64.* probabiliter putat, etiam pensionem spirituales excommunicato validè conferri, quia incapacitas excommunicati

Pensio cum
titulo spiri-
tuali invali-
dè confertur
excommu-
nicato.

K ad be-

*Scilicet contra-
vium proba-
bile.*

ad beneficia, vel pensiones, non compe-
tit excommunicato ex natura rei, sed
ex jure canonico: jus autem solum lo-
quitur de beneficiis: ergo non debet ex-
tendi ad pensiones, maxime in odiosis,
pensionis enim Ecclesiasticae non sunt
simpliciter beneficia, licet cum illis con-
veniant in multis. Ita Praepositus. Sed
contra illum insurgit novissime Raynau-
dus de monit. part. 2. cap. 2. numer. 29.
p. 5. tract. 9. ref. 103. Et olim in part. 4. tr.
4. resol. 55. ubi sententiam Praepositi
probabilem judicaverat. Sed ut ve-
rum fateor omnia supradicta video esse
contra stylum Curiae practicum in
Dataria & Cancellaria, in quibus inca-
pax beneficii, est etiam incapax pensio-
nis, ideo tu cogita. Ego enim, quae huc
usque scripsi, volo intelligenda secluso
stylo Romanae Curiae, & Praxi Datariae,
part. 7. tr. 10. ref. 7.

*Secluso ta-
men stylo
Romanae Cur-
iae & Praxi
Datariae.*

*Electio lega-
ti minori ex-
communicato
ad be-
neficiam non
est irritanda.*

38. Electio beneficii excom-
municati excommunicatione minori,
secundum Coninch de Sacr. disp. 12. sub.
17. num. 263. & Canonistas communiter;
irritari debet, etiam si electores illam
ignoraverint, quia talis irritatio est poe-
na electi, non eligentium. Secundum
Avilam par. 2. c. 6. disp. 12. dub. 4. concl. 4.
non est irritanda. Quia in c. ult. de Cler.
excom. dicitur irritanda esse, si scienter ele-
ctus sit. Lex vero poenalis non debet ex-
tendi. Sed Laym. lib. 2. tract. 5. part. 2. cap.
3. num. 5. putat illud verbum scienter re-
ferri ad ipsum excommunicatum, ut si
ille sciens se esse excommunicatum, &
inhabilem electionem acceperit, electio
sit irritanda, sive id electores noverint,
sive non. Omnes haec opiniones sunt pro-
babiles, p. 5. tr. 9. ref. 131.

*Excommu-
nicatus be-
neficiam an-
tea collatam
valide ac-
cepit.*

31. Si quis post collationem benefi-
cii incidat in excommunicationem, ait
Raynaudus de monit. par. 2. cap. 2. numer.
29. hunc invalide postea tale benefi-
cium acceptare. Quia acceptatio coe-
rit cum collatione ad causandum domi-
nium, ut concausa. Nam ut res aliqua
fiat mea, non minus dependet a volun-
tate mei acceptantis, quam alterius dan-
tis. Ergo, sicuti collatio facta excommu-
nicato est invalida, ita etiam acceptatio

excommunicati erit invalida. Imo po-
teriori jure, quia per acceptationem be-
neficii magis proxime acquiritur. Sed
dicendum est cum Tolet. lib. 1. cap. 13.
Talem acceptationem validam esse.
Quia cap. postulatus, annullat collatio-
nem beneficii factam excommunicato:
non autem acceptationem, nec extendi
debet. Deinde, quia acceptatione non
acquiritur jus, nullus enim sibi confert
jus. Et tandem, quia acceptatio potius
pertinet ad factum, quam ad jus: estque
solum declaratio propriae voluntatis,
Lex facta, §. si quis rogatus 2. ff. ad S. C.
Trebellianum, quia excommunicatio
non privat. par. 4. tract. 4. ref. 56. Et par. 5.
tr. 9. ref. 102.

32. Haec autem doctrina procedit
quoad consensum declarationem, non
quoad acquisitionem juris. Nam, ut jus
acquirat, debet absolvi à censura: sed
post absolutionem non requiritur nova
collatio, vel acceptatio: Unde, si is mo-
riatur ante absolutionem, beneficium
non vacat de novo, sed, si post absolutio-
nem, vacat de novo, par. 5. cit. §. Nec va-
let. Inferitur ex dictis, quod Canonici
excommunicatus potest valide accepta-
re beneficium pinguius. Ita Alterius de
cens. tom. 1. lib. 2. disp. 6. cap. 5. contra Fil-
lucium tom. 1. tract. 12. cap. 5. num. 121.
part. 4. tract. 4. ref. 56 §. Hinc.

33. Major difficultas est, an excom-
municatus, cui facta est collatio bene-
ficii, possit illud post absolutionem ac-
ceptare, & retinere absque nova colla-
tione, si electores in eadem voluntate
permaneant? Et negativè respondet Les-
sius, lib. 2. cap. 34. dub. 22. num. 119. &
DD. communiter. Quia prima collatio
cum fuerit invalida, se habet, ac si
non esset: ac proinde nunquam conva-
lescere potest. Igitur tale beneficium re-
tineretur sine titulo. Confirmatur pri-
mò; quia matrimonium invalidum ob
impedimentum dirimens, non potest
revalidari absque novo consensu. Confir-
matur secundò; quia effectus istius ex-
communicationis frustra esset imposi-
tus. Nam in tali casu quilibet excommu-
nicatus differret acceptationem, donec
absolva-

*Non tamen
ius acquiritur,
nisi absolvan-
tur.*

*Collatio be-
neficii excom-
municato
invalida est
ex Lessio;
etiam si post
absolutionem
acceptetur.*

absolvatur. Ex quibus infertur, posse collatorem tali post absolutionem beneficium secundò conferre, & hoc etiam si prima vice noverit excommunicationem, quia nullo jure ostenditur, collatorem in eo casu privati potestate conferendi. Adde, quòd si ex justa causa collatio ad alium pertineat, qui sine infamia adiri non possit, potest Episcopus titulum revalidare. Sed probabile quoque est ipsi Lessio, talem excommunicatum validè tale beneficium post absolutionem acceptare, si concurrant tria. Primum, quòd impedimentum sit occultum. Secundum, ut in nullius prejudicium cedat. Nam, si duo essent electi, esset preferendus ille, qui caret impedimento. Tertium, ut acceptans collationem cum cognitione sui impedimenti, impetret dispensationem, non solum illius prioris impedimenti, sed etiam illius, quòd incurrit per talem acceptationem, sit enim intrusus, & inhabilis ad idem beneficium. Probatum autem hæc opinio, quia electio ex parte eligentium fuit valida (idem die de presentatione, & collatione,) & solum deest capacitas in subiecto. Ergo simul, ac sit capax per absolutionem, ex vi prioris actus jus acquirit. Deinde, quia supponimus, electores permanere in eadem voluntate, ergo vis electionis durat, & sublato impedimento, acceptari potest. Hæc Lessius. Quæ confirmari possunt ex simili de collatione facta irregulari

Sed contra: rium ipsi quoque probabile, concurrentibus.

Non tenetur tamen excommunicatus occultus se diffamare, ne acceptet beneficium.

Conferentes beneficium excommunicato quas penas incurret?

cunctis §. Clerici, de elect. Panormitanus in cap. postulasti, num. 3. vult, incurrere etiam suspensionem à collatione aliorum beneficiorum, ex cit. cap. postulasti, de Clerico excommunicat. ministr. Sed verius est, hanc suspensionem non incurrere, nisi post binam monitionem. Ita Sayrus lib. 2. cap. 5. nu. 3. par. 5. traç. 9. resol. 107. Conferentes verdò excommunicato excommunicatione minori scienter, secundum Alterium de cens. tom. 1. disp. 4. cap. 2. sunt privati voce. Sed magis placet opinio negativa Bononiæ de elect. par. 2. cap. 2. dub. 61. num. 12. par. 5. tr. 9. resol. 132. in fine.

35. Excommunicatus non statim privatur fructibus beneficii ante excommunicationem legitime obtenti, sed potest illos retinere, dummodo perse. vel per alium oneribus beneficii satisfaciat. Nam id non exprimitur in aliquo jure. Quamvis enim in cap. pastoralis dicatur, illi proventus Ecclesiastici merito subtrahuntur, cui Ecclesie communitio denegatur. Sensus tamen est, id faciendum per sententiam judicis, ut apparet ex petitione illius cap. Et alioqui, percipere fructus non est communicare cum fidelibus, quòd excommunicato interdicitur. Ita Hurtado de excommunicat. disp. 6. diff. 1. numer. 2. & alii contra Filiucium tom. 1. traç. 12. cap. 5. num. 129. Additque, quod quamvis cit. cap. privaret ipso jure: consuetudo tamen illud derogasset, par. 4. tr. 4. resol. 54. & par. 5. traç. 9. resol. 204. Sed stando in contraria sententia, si excommunicatus esset pauper, citrà extremam necessitatem (quæ non potest ei contingere, cum semper possit discedere à contumacia, & fructus percipere, &c.) ait Cornejo in 3. par. 5. traç. 5. disp. 10. §. 6. dub. un. num. 4. non posse fructus sibi retinere, quia, cum sint bona Ecclesiæ, non potest de illis contra ejus voluntatem disponere. Sed Avila par. 2. disp. 6. dub. 5. concl. 3. ait, posse. Quia potest stare alteri pauperi, nec ipse est pejoris conditionis, quam ceteri, par. 5. traç. 5. resol. 104. §. seu stando.

36. Si verdò collator beneficii sit excommunicatus toleratus, collatio est

Excommunicatus non privatur ipso jure fructibus beneficii.

Si autem privaretur, posset ne titulo pauperati sibi retineret? Virique Doctores, & rationes.

Excommunicatus toleratus validè confert beneficium. Denunciatus vero invalidè eligit.

Et si est clericus in validè

de præsenti
lat. occurrit
laicus.
Nam eius
præsentiatio
erit valida.

Valida. Ita Turrianus lib. 2. disput. 5. dub. 2. par. 5. tract. 9. res. 99. in fine.

37. Excommunicatus autem non toleratus, non solum invalidè eligit; sed etiam invalidè præsentiatur, si est Clericus; quia electio, & præsentiatio æquiparantur, & sunt ambæ actus jurisdictionis, quam excommunicatus exercere non potest. Si verò est laicus, teneo eum Villalobos *tomo 1. tract. 17. difficul. 12. n. 3.* contra Hurtadum *de excommunic. disp. 7. diff. 2. nu. 9.* Validè præsentiatur. Differt enim præsentiatio laici à præsentione Clerici, ut ex quodam jure colligit Abbas, ubi ait Pontifex, præsentionem laici mutari posse ante institutionem; Clerici verò minime. Ergo Clericus patronus dat jus præsentiatio, laicus non ita. Et jure quia laicus non potest tribuere jus spirituale, quale est jus ad beneficiū Ecclesiasticum. Ita distinxit Rota, & observatum fuit in quadam causa Zamorensi, apud Villalobos, *part. 5. tractat. 9. resol. 05.*

Adverò
Epi opus
vitiat
tam admittit
terci

38. Sed an teneatur Episcopus præsentionem laici excommunicati admittere? Negat Cornejo *in 3. part. tract. 5. disput. 10. §. 5. dub. 1.* quia cum iste præsentiando peccet, Episcopus tenetur illam non admittere, ne cum illo cōmunicet. Et sic Episcopus nolens acceptare, potest alteri conferri, quia jus præsentiandi ad ipsum devolvitur. Unde ait Suarez, præsentionem laici esse validam, quando admittitur, non ratione sui, sed ratione acceptationis Episcopi, in quem jus præsentiandi est virtualiter devolutum. Et hoc procedit etiam in excommunicato tolerato; nam quamvis cum hoc Episcopus communicare possit, & præsentionem illius acceptare, non tamen tenetur. Quod si ex justa causa talis præsentiatio postulata fuerit, erit licita. Hæc Cornejo, quicquid in contrarium asserat Vasquez *de excomm. dub. 5. Ibid. §. sed dubitatur.*

Et an resignatio bene-
ficii facta ab
excommunicato sit va-
lida?

39. Resignatio beneficii facta ab excommunicato, secundum Filliucium *tomo 2. tract. 12. cap. 6. num. 163.* est invalida, si fiat in favorem tertii; quia æquivaleret præsentioni, estque actus juris-

ditionis. Sed contraria sententia Turriani, *lib. 2. disp. 15. dub. 3.* non est minus probabilis. Nam resignatio non est electio, non præsentiatio, neque institutio beneficii. Nec requirit jurisdictionem, sicut eam non requirit resignatio absoluta. Nec est aliquod jus in contrarium. Adverte, hæc procedere de excommunicato vitando, nam de tolerato certum est, id posse, quia hic est favor resignatarii, non resignantis. Imò etiam sibi licet, si petatur ab aliis. Ita Filliuc. *par. 5. tr. 9. resol. 106.*

40. Pius V. in Extravag. *Quanta Ecclesia Dei*, præcipit beneficiorum collatoribus, ac illa conferant consanguineis, aut familiaribus resignantium, alias talis collatio nulla sit. Sed asserit Moscosus *summ. tract. cap. 10. numer. 2.* Philippum II. ab ea supplicasse, ac proinde in Regno Hispania non esse usu receptam. In aliis autem Regnis, ubi est usu recepta, occurrunt duo dubia. Primum est, an Patronus possit præsentiare ad beneficium resignatum consanguineum resignantis? Et Sanchez *opusc. tom. 1. lib. 2. cap. 3. dub. 36. numer. 24.* affirmat; quia ibi prohibetur collatoribus, ne talibus conferant, non autem Patronis, ne præsentiarent. Secundum, an resignans possit nominare antecessorem, non cum pacto, quod detur ipsi, sed significando collatori, ut detur ipsi, si velit? Et idem Sanchez *ibid. nu. 23.* etiam affirmat, dummodo relinquat provisionem omnino in collatoris voluntate. Et verba Extravag. *carveant, ne nutu, aut verbo, &c.* significare pactum tacitum, vel expressum, nam alioqui Bulla puniret actum internum, *part. 5. tr. 14. res. 26.*

Virumque
probabile.
Sed, si est to-
leratus, cer-
tum est, esse
validum.

Beneficia re-
signata non
possunt con-
ferri consan-
guineis resi-
gnantium,
aut eorum
familiaribus
ex Bulla
Pii V.
Qua ubi re-
cepta est, po-
test nihilominus pa-
tronus

Et resignans
nominare
sucessorem
absque pacto,
quod
ipsi detur.
Ita Sanchez.

41. In subreptione beneficii datur parvitas materiae, ut si non exprimatetur totus beneficii valor, sed paulò diminutus. Nam modicus defectus non vitiat actum, nec obest levis solemnitate omisso. Ita Riccius, *part. 2. decis. 208. n. 5. p. 5. tr. 5. res. 33.*

In subreptione,
ne beneficii
datur parvitas
materiae.

42. Quæ beneficia conferre possint Cardinales in suis Titulis, quare V. Cardinalis in suis Titulis.

De obligatione Horarum Canonica-
rum

rum pro beneficio; quare v. *Hora Canonica*, a num. 6.

Habens beneficium gaudet immunitate, de quo vide v. *Cleric. quoad forum*.

Beneficium principis latissime interpretandum, *part. 9. tractat. 1. resolut. 1. & tract. 2. resol. 10.*

Non habens
Erevariium
sed diurnum
non tenetur
ad officium.
Nec occu-
patus legiti-
ma occupa-
tione.

Interruptio
moralis non
constituit p.
m. nec iterum
recitare.

Fructus 25.
ducatorum
non consti-
tuit obliga-
tionem of-
ficii.

Pensio non
soluitur an-
te resigna-
tionem.

Repetere ex-
pensas factas
est simonia.

Expositi pos-
sunt admitti
ad Ecclesias
Cathedrales;

sed non de
genere in-
fidelium.

Beneficia-
rius tenetur
expendere
fructum in
usus pios.
Prius in
pauperes
magis ege-
ntes.

43. Beneficiarius carens breuiario, & habens diurnum, non tenetur nec ad partem, nec ad totum officium. Escobar; occupatus ex aliqua magna occupatione, infirmitate, vel causa, &c. non tenetur ad aliquam partem minorem officii: quia major includit minorem. Lessius, & alii, *par. 10. tr. 16. r. 47.* Et interruptio notabilis officii non constituit peccatum mortale, nec obligationem iterum recitandi illud. Marr. de S. Joseph *ibid. §. Sed quia.* Beneficiarius fruens tantum 25. ducatis ex fructibus non tenetur ad horas Canonicas. *Et ibidem.*

44. Non potest resignari beneficium cum pacto ut resignatarius redimat pensionem ante resignationem, potest post illam, & non est simonia, Flaminius, & alii *p. 10. tr. 14. ref. 1.* Committit verò simoniam resignans petendo à resignatario expensas factas in acquisitione beneficii. Lessius, & alii *ibid. §. Nota etiam.*

45. Expositi possunt admitti in Ecclesiis Cathedralibus, quia ex presumptione juris habent puritatem sanguinis. Sac. Rota; Dummodo baptizati iurent se non esse de genere Judæorum, vel Conversorum. *Concludendum est, p. 10. tr. 16. ref. 96.*

46. Beneficiarius ex communi sententia DD. & etiam Ecclesiasticus tenentur ex natura rei, & eorum institutione bona Ecclesiastica, bene expendere, cum sit grave peccatum in usus profanos illa expendere, sed in pios usus erogari debere, quamquam aliter dicant nonnulli, quod Summus Pontifex possit in hoc dispensare, ut in prophanos usus expendantur. Dian. & alii *p. 10. tr. 11. ref. 35.* Et debet seruari hic ordo in dispensando, id est in pauperes, qui majori penuria premuntur preferendi sunt; & his intelliguntur non solum carentes victu, & vestitu, sed etiam carentes rebus ne-

cessariis juxta suum statum, & primo in sua Parochia, vel Diocesi. Garzias, & alii *ibid. ref. 36.* Filii Spurii possunt alii ex fructibus beneficii, ac dotari. Valen. *ibid. §. Notandum;* Et valide, sed non licite de his testari possunt *ibid. ref. 10.*

47. Prælati, & beneficiarius possunt locare fructus beneficiorum absque licentia Pontificis ultra triennium. Reditus Cancellariæ Episcopalis possunt locari, sed exerceri per ministros Episcopi S. Congr. *ibid. §. Non desinam.*

48. Quoad habenda plura beneficia simul curata, & simplicia; multi multa dicunt, & præsertim circa dispensationem Pontificis in foro externo, & ad distributionem fructuum ad pios usus, unde unusquisque videat in facti contingencia, quid faciat, & viros doctos, & timoratos consulat, & ne dicat ille, vel ille hoc facit quando, & mihi licet. Vide Petrum Marchant. & alios *p. 10. tr. 16. r. 1.*

49. Non debet resignari beneficium cum pacto de pensione redimenda, quippe hoc pactum simoniacum est. Tolet Less. Gare. & Comp. Idem est, addit Palao. *tom. 3. disp. 3. de simon. punct. 17. n. 14.* si resignans obliget resignatarium ad aliqua onera subeunda, v. g. ut aliquam hypothecam assignet, ut illi anticipatè solvat, &c. Sic Less. & Suarez; & pensio si constituta non posset solvi, ac beneficium tanquam vacans posset impetrari. At verò si constituta pensione ad hoc resignatarius obligaretur, non foret Simonia. Sic Flamin. cum communi, *p. 10. tr. 14. ref. 1.*

50. Probabile satis est expositos admittendos esse in Ecclesiis Cathedralibus, in quibus adsunt statuta de puritate sanguinis, eaque exposcant sufficientem probationem. Namque esse puri & de hæcatis sanguinis reputandos expositos tradunt innumeri Doctores, *p. 10. tr. 16. resol. 96. verb. Verum.* Quod sapius affirmavit Rota; & Ratio omnium est, quia ex Juribus quisque præsumitur bonus, & præsumptio juris inducit plenam, & sufficientem probationem. Quod verò statuta petant notos parentes, & avos

Spurii pif-
sunt ali, &
dotari fru-
ctibus bene-
ficii.

Potest loca-
re fructus
alii absque
licentia
Pontificis.

In pluralita-
te beneficia-
rum consu-
lendi sunt
viri timora-
ti.

Resignandū
non est bene-
ficiū cum
pacto de pen-
sione redi-
menda.

Quando
pensio non
posset solvi.

Circa expo-
sitos admittē-
dendos in
Ecclesiis
Cathedrali-
bus.

ideo est, ut melius puritas sanguinis innotescat. Quam tamen nostram sententiam multorum non infimæ notæ dictis citatam, subijcio prudenti Ecclesiarum judicio, nec non Illustr. SS. Inquisit. viris. Oppositam mordicus sustinet à Corro tract. de purgat. & nobil. prob. p. 2. quest. 8. ff. 3. num. 27. cum seqq. Et ego de his latè citata resol. 96. tr. 16 p. 10.

Debet ad
Episcopatus
digniores
nominari.

51. Pro-Reges debent en la nomina, ut vulgò dicitur, quam mittunt ad Regem, nominare ad Episcopatus digniores, dignis postpositis. p. 9. tr. 7. resol. 7 & 52.

BIGAMIA

Bigamia
quid?

Et quatuor-
plex.

1. † Bigamia dicitur multiplicatio nuptiarum qualiscunque. Nam qui plures, quam unam, duxerit, dicitur bigams. Dividitur primò in veram, interpretativam, & similitudinariam. Interpretativa item alia est simpliciter talis, alia ex juris fictione. Quæ omnia, tu- sus invenies apud auctores. Ex bigamia oritur irregularitas, de quo vide, V. Irregularitas, à num. 8.

BLASPHEMIA

Blasphemia
quid?

Quatuorplex?

Quomodo
differant in-
ter se?

1. † Blasphemia est maledicentia contra Deum ex malo voluntatis affectu. Unde blasphemus est, qui aufert à Deo bonum, quod habet, negando, vel illi imponit malum, quod non habet affirmando, dicens, *Deus non est justus, aut, est impius.*

2. Et quidem blasphemix modò dictæ sunt per modum enunciationis. Sunt autè aliæ per modum detestantis, ut si quis dicat, *Pereat Deus.* Et per modum irridētis, ut, *Vah, qui destruis templum Dei.* Sunt item ex blasphemis aliqua hæreticales, aliæ non ita. Vide v. *Inquisitorum, n. 66.* Contingunt etiam blasphemix in sanctos, & alias creaturas. †

3. An verò omnes blasphemix sint ejusdem speciei? Negativè respondent alii, qui, cum quibus sentit novissimè Mendoza in 2. 2. disp. 91. sect. 12. §. 54. Probans

blasphemias hæreticales differre specie ab imprecativis, & in Confessione distinctè explicandas; tum quia illæ habent oppositionem cum fidei confessione, tum etiam; quia diversum convicium est assertio rei turpis, ac imprecatio. Differunt item specie blasphemias in Deum, & in sanctos; nam per blasphemias in Deum violatur Religio, per blasphemias in Sanctos, Dulia: à qua quia Hyperdulia, aut specie differt, aut ea est valde major intra eandem speciem, blasphemias in B. Virginem seorsim explicandas in Confessione à blasphemis in Sanctos, ut potè quæ vel specie differunt, vel sunt peccata notabiliter graviora. Ita ille, probabiliter quidem. Sed non minus probabile est, omnes blasphemias, sive sint in Deum, sive in Sanctos; esse ejusdem speciei, nisi hæresim contingant, vel à formali odio Dei procedant. Vide Faustum de Sacrament. Pœnit. lib. 4. quest. 137. Cælestinum, Comp. tract. 1. cap. 9. diff. 4. & Duvallium in 2. 2. tract. de fide, q. 9. art. 2. p. 1. tract. 7. ref. 50. & p. 5. tr. 13. ref. 21.

4. Cæterum non est blasphemia, vocare amasiam Deam, aut Idolum suum: nam hæc verba non dicuntur, aut capiuntur in sensu proprio, sed hyperbolico. Ita Mendoza in 2. 2. disp. 91. sect. 4. §. 16. p. 5. tr. 13. ref. 20.

5. † Blasphemia est ex suo genere peccatum mortale. † Et in blasphemis in Deum non datur parvitas materia: quia quævis adversatur virtuti Religionis notabiliter: dehonorat enim Deus non immodicè, cum ab infinita vilitatis homunculo injuria afficitur, quantumvis minima. Ita Sylvius in 2. 2. quest. 13. art. 2. & alii. Cæterum admittimus parvitatē materia: in blasphemis in sanctos, non ut sancti, sunt, sed ex alio respectu, ut, si quis per jocum diceret, Sanctos Joannem, & Paulum fuisse eunuchos. Ita Duvallius in 2. 2. quest. 9. art. 2. Et quamvis Lorca in 2. 2. quest. 13. artic. 2. numer. 9. id non admittat, cum in rebus tanti momenti jocus ipse sit illicitus, & injuriosus, puto tamen utramque sententiam esse probabilem. Imò

Et, an sit
blasphemia
vocare ama-
siam Deam?

Blasphemia
est peccatum
mortale ex
genere suo.

Sed, an ad-
mittat par-
vitatē ma-
teria:?
saltem in illis,
quæ diri-
guntur in
sanctos?

Villa-